

DOMAČINI PA MORAJO V TUJINO

Slovenska delovna sila z onstran Soče v Furlaniji

Nekoliko manjšega, manj obsežnega pomena, toda za nas Slovence kljub temu še bolj pomemben je pojav zaposljevanja delovne sile z onstran meje iz Slovenije po furlanskih mestih. Čedalje večje število slovenskih hišnih pomočnic prihaja iz Slovenije na delo v italijanske in furlanske družine.

Slovenska dekleta pa prihajajo delat tudi v bare, gostilne in trgovine. Govorijo kar dobro italijansko in seveda lepo slovensko, kar imajo najmanj osemletno obvezno šolsko izobrazbo v slovenskem jeziku. Delodajalci v Furlaniji jih hvalijo kot lepa dekleta, visoke postave, večinoma plavalke, prijazne in vpludne. Ker so jugoslovanske državljanke, dobivajo delovno dovoljenje od kvesture in ne od urada za delo.

Ta slovenska dekleta stopajo na mesto furlanskih in beneških slovenskih deklet, ki rajši odhajajo v Svico in Nemčijo. Kot moški tudi dekleta iz videmske pokrajine ne marajo delati za nizke plače doma.

Izkazalo se je tudi, da tri leta obvezne srednje šole ne pomagajo dobiti lahkih služb po uradnih in ustanovah, ker so ta tri leta obvezne srednje šole le nadaljevanje petletne osnovne šole. Od tega bridkega spoznanja so prišli tudi v slovenskih vaseh Nadliških dolin in še številnih drugih dolin v Sloveniji. Mučijo se os. let v slabih šolah, kjer jim vzbujajo glavo samo italijansko. In ko končajo teh osem let, nimajo kaj početi s. Na cesti. Ne ostaja jim drugega kot da gredo v severne kraje, kjer jim italijanska nič ne rabi, raje jim je v napoto.

Toda tudi z višjo srednjo šolo je zelo težko dobiti kakšno službo v Furlaniji. Niti mestni italijanski ali furlanski diplomirani srednješolci ne dobijo zlepa službe, kaj šele ubogi slovenski in furlanski hribovski študentje. Rad bi sedeli po uradnih, a takih služb je malo, za ročno delo pa ne primejo radi. Zakaj so pa študirali se vsi zbirali in zagrenjeni sprasujejo.

Videmska javnost gleda nekam pesimistično in prihodnost. Pri vseh visokih številkah brezposelnih pa industrije v Manzanu in Pordenonu, zasebni javni gostinski in trgovin

ski lokalci ne morejo dobiti doma delovne sile in bodo čedalje bolj jemali v službo mlado delovno silo z onstran Soče, paradoksalno tiste mlade ljudi, ki so absolvirali osem let slovenskih šol in, so se italijanske mimogrede naučili v raznih tečajih in sicer boljše kot z nečloveškim vplivom v glavo učenci iz Beneške Slovenije. Industriji, obrtniki, družine, restavraciji in barmani iščejo in dobijo slovensko delovno silo z onstran Soče, domača delovna sila z italijanskih prokrustovih pedagoških šolskih mučnic pa je na cesti in odhaja v Svico in Nemčijo, da tam pozabi še tisto papagajsko naučeno italijansko.

Kakor se nam zdi čudno, da bodo morale pordenonske in manzanske industrije iskati delovno silo onstran Soče v čedalje večji številki, kakor tožijo furlanski sociologi in politologi, pri vseh deset in deset tisočih furlanskih emigrantov po severnih evropskih mestih, pa je še sedanje stanje povpraševanja in sprejemanja na delo tako, da skoro tudi mi se verjemo v takšne perspektive furlanskih gospodarstevskih krogov. Seveda se pa kakor na Tržaškem in Gorškem dogaja tudi v videmski pokrajini, da se slovenska dekleta z onstran Soče v Sloveniji poročajo kar v precejšnji številki po furlanskih mestih. Ne gredo pa v Beneško Slovenijo, razen zelo redkih izjem, ker so ti kraji resnično tako propadli, da jih ne spravi tja nobena ljubezen. Saj ni močote pri sedanjih razmerah, h ohraniti sedanjih družin, kaj šele ustvarjati nove.

V Beneški Sloveniji je torej veliko drugačno stanje kot na Tržaškem in Gorškem, kjer odhajajo slovenski fantje po neveste v Slovenijo. V Benečiji so fantje tako rekoč vsi v emigraciji. Pač pa je v veliki za celotno obsejno področje dežele Furlanije - Julijske krajine rahlo migracijsko gibanje iz Slovenije v deželo Furlanijo - Julijske krajine, ki niso privlačne niti za emigrante. Eno je jasno, da dežela v okviru svojih samoupravnih dohodkov ne more rešiti tega vprašanja. Stoji nemočna nasproti problemu emigracije. A. R.

RIM, 18. — Gini Lollobrigidi bodo jutri zjutraj operirali koleno v kliniki, kamor so jo sprejeli po prometni nesreči, ki jo je doletela zaradi poledice. Njen rol-roy je popolnoma razbit (na sliki), koleno filmske igralke pa potrebuje kirurški poseg. Gina «ex nazionale» kljub temu ni izgubila volje do šofiranja. To je danes rekla častnikarjem. «Brez dvoma imam srečo» je rekla Lollobrigidi, «lahko bi bilo še slabše» je pripomnila in nadaljevala, da bo še šofirala, brž ko ji bo to moglo.

V bolnišnici v Orvieto, kjer je na zdravljenju režiser Franco Zeffirelli, ki se je ponesrečil skupno z Gino Lollobrigido, je danes bolnika obiskal njegov osebni zdravnik. Pričakujejo tudi prihod specialista za lobanjske poškodbe prof. Alexandera, ki bi moral priti iz Lausanne. Zeffirellijev stanje se je močno izboljšalo, tako da je režiser že pri polni zavesti. Danes je Zeffirelli prvič zaužil nekaj tekoče hrane.

POTOLCEN REKORD

Bajni honorar pevki Streisand

LOS ANGELES, 18. — Ameriška pevka in igralka Barbara Streisand je verjetno dosegla rekord plačila za pevske nastope v hotelih ali nočnih lokalih. Do sedaj je največji honorar pripadel Franku Sinatra, ki so mu plačevali 100.000 dolarjev (približno 62 milijonov lir) na teden.

Protagonistka «Funny Girl» je podpisala petletno pogodbo z «International Hotel» v Las Vegasu, s katerim se je obvezala, da bo v njem nastopila štiri tedne v letu. Direktor hotela, pa čeprav je podaril, da bo Streisandova dobila več kot je do sedaj dobila katerikoli umetnik, ni hotel povedati točne vsote. Domnevajo pa, da bo Streisandova dobila 250.000 dolarjev (približno 155 milijonov lir) honorarja na teden.

POJASNILO

Ko smo včeraj na tej strani objavili sestavek «Manjina: posluh za pravo resnico», smo pomotoma pozabili navesti, da smo članek prevzeli po glasilu SZDL Slovenije dnevniki «Delo», za katerega je bil napisal dr. Janko Jeri, avtor najbolj dokumentirane slovenske knjige o tržaškem vprašanju «Tržaško vprašanje po drugi svetovni vojni», ki je izšla 1961. leta v Ljubljani.

Letos se je prvič pojavila na Dunavu flotila jugoslovanskih ledolomilcev. Za najbolj kritično področje so določili dve ladji s 1300 konjskimi silami. Domnevajo, da bo plovlja zaradi tega manj nevarna, še posebno, ker helikopterji s strokovnjaki sproti obveščajo o stanju na reki. Na sliki ledolomilec jugoslovanske proizvodnje

KAKŠNE NAMENE IMA BIVŠI POVELJNIK SIFAR IN KARABINJERSKIH ODDELKOV?

General De Lorenzo vložil tožbo proti skupini višjih častnikov

Med drugim jih obtožuje kršitve državne tajnosti - Sedanji poslanec PDIUM toži tudi častnikarja in dnevnik «Il Tempo»

RIM, 18. — Bivši poveljnik Sifar in karabinjerjev general De Lorenzo, ki je sedaj poslanec za PDIUM (monarhistična stranka), je danes vložil pri državnem pravniku prof. Giuseppeu Vallottiju tožbo proti številnim višjim častnikom, ki jih obtožuje kršitve državne tajnosti, zlorabe uradnih aktov in izginotja dokumentov. Na dolgem seznamu častnikov, ki jih De Lorenzo toži, so generali Aldo Beolchini, Luigi Lombardi, Umberto Turrini, Carlo Uria, Carlo Cigliana, Lodovico Donati, Ettore Musco, Paolo Gaspari, Cosimo Zinza, Pietro Mellano, Pietro De Martino in Giovanni Buttiglioni, polkovnik Luigi De Crescenzo in Vincenzo Liola, podpolkovnik Enrico Galvaligi in Mario Pompeo Vicini, državni svetnik Andrea Lugo in dva sodnika vojskega sodišča Tringalli in Campanella. Tožbo je De Lorenzo razširil tudi proti častnikarju Giuseppeu (Pinu) Rautiju za članek «Rdeče roke nad oboževanimi silami», ki je bil objavljen v dnevniku «Il Tempo». V tem članku naj bi bili elementi kršitve državne tajnosti. Bivši načelnik Sifar je nadalje vložil tožbo zaradi obrekovanja proti dnevniku «Il Tempo».

General De Lorenzo je tudi izročil republikanemu državnemu pravniku obširno dokumentacijo o finančnih odnosih med Sifarjem, generalom Paolom Gasparijem in publicistom Felicejem Fulchignionijem.

Nekateri častniki in funkcionarji, ki jih toži De Lorenzo, so imeli v sodnem postopku, ki so ga naceli po vseh o dejavnosti Sifar prvenstveno vloge. Oni so namreč načelovali raznim preiskovalnim komisijam, ki so skušale ugotovljati, s kakšnimi nameni je karabinjerski poveljnik izdal med pomladjo in poletjem 1964. leta zloglasne ukrepe. V eni komisiji sta bila generala Aldo Beolchini in Umberto Turrini ter državni svetnik Andrea Lugo, ki je bil v času preiskave načelnik zakonodajnega oddelka obrambnega ministva. Komisija, ki jo je imenoval tedanji obrambni minister Tremelloni, je raziskovala predvsem izginotje dokumentov Sifarja.

Drugi komisiji je predsedoval general Luigi Lombardi, z njim pa sta sodelovala general letalske eskadrilje Carlo Uria in admiral Enrico Mirto della Valle, ki sta podpisala končno poročilo. Ta dokument, ki je vseboval 59 tipkanih strani, so predložili 22. julija lani poslanski zbornici. Med drugim so preiskovali, da bi hotel general De Lorenzo, da se v vojski lani poslanski zbornici. Med drugim so preiskovali, da bi hotel general De Lorenzo, da se v vojski lani poslanski zbornici.

Na zdravljenju pri RK

Biafrski ranjenci prispeli v Italijo

GALLARATE, 18. — Štirimotorni Rdečega križa je danes pripeljal v Italijo 9 ranjencev iz Biafre. Na letališču Malpensa so ranjence dočakali predstavniki italijanskega Rdečega križa, ki so z vlado organizirali pomoč ranjencom, ki jih bodo sprejeli v zavod ortopedske kirurgije Rdečega križa v Malcesini ob Gardskem jezeru. Ostale ranjence, v letalu jih je bilo 47, bodo izkrcali v Švici, Franciji, Danski in Norveški.

Edinstven protest zaradi brezposelnosti

Štirje mladi Sardinci splezali na Koloseum in grozili s samomorom

RIM, 18. — Štirje brezposelni Sardinci so danes splezali na vrh Koloseuma in zagrozili, da bodo napravili samomor, če ne bodo dobili dela. Vsi štirje so hoteli govoriti osebno s predsednikom republike ali vsaj z njegovim predstavnikom. Med temi je tudi 23-letni bivši bersaljer Evelino Loi iz Bari-sarda v pokrajini Nuoro, ki se je že šestkrat poskušal «makrobskega protesta». Vsi Sardinci so mladi in nikakor niso dobili zaposlitve ne doma ne v Rimu. Zato so že v zgodnjih popoldanskih urah sledili Loevemu načinu protesta. Okoli Koloseuma se je zbiralo precejšnje število policajev in gasilcev, medtem ko so številni meščani, kljub mrzlemu vetru, sledili poteku razgovorov med «brezposelnimi konstatatorji» in policijskimi funkcionarji. Tudi znani režiser Cesare Zavattini jih je preprečeval, da bi se odpovedali nevarnemu protestu in jim obljubil, da se bo pozanimal za delo.

Okoli 18.30 so 26-letni Salvatore Cossu iz Irgolija (Nuoro), 26-letni Felice Sidi iz Masullasa (Cagliari) in 27-letni Francesco Masia iz Settimo San Pietro (Cagliari) zapustili na nagovarjanja policijskega funkcionarja nevarne položaje. Vse so odpeljali na policijski komisariat, kjer so imeli telefonski razgovor z rimskim prefektom, ki jim je obljubil, da jih bo jutri sprejel na razgovor, kjer bodo proučili njihove položaje. Zadovoljni s prefektovo obljubo so se vrnili h Koloseumu, kjer so Lola obvestili o razgovoru. Tudi Loi je popustil in se nato oddaljil s svojimi rojaki.

HAMILTON, 18. — Iz kalifornijskega letališča poročajo, da pogre-

da bi jim pomagali k bolnikom, ki so ostali v izoliranih vaseh.

V Londonu je termometer padel le na 3 pod ničlo, nasprotno pa so na Škotskem zabeležili -17. Tudi Avstrijo je zajel hud mraz. V Celovcu je bilo danes 18 stopinj pod ničlo, na Dunaju pa -8. Ceste so sicer očistili snega, vendar je na avtocestah nevarna poledica. Najkrajše je v Švici, kjer so v kantonu Neuchatel, v majhni vasi Brevine, ki je znana kot švicarska Sibirija, zabeležili kar 32 stopinj pod ničlo. Tudi v Bolgariji je termometer skoraj povsod padel pod ničlo.

General Pietro Mellano, ki je prav

Dolga in mrzla zima ni prizanesla gamsom v nacionalnem parku Gran Paradiso. Zaradi mraza in lakote gamsi iščejo smrt ali se približujejo obljubenim krajem. Če uidejo divjim lovem naletijo na lovske čuvaje, ki jih poštno nakrmijo

NAFTNA OFENZIVA V ZAR

Načrti za razvoj so veliki toda odkod dobiti denar?

Ena od poglavitnih skrbí egiptovskih gospodarstvenikov po arabsko-izraelski vojni je, kako povečati devizne dohodeke. Glede tega je vojna ZAR silno prizadela, saj je izgubila ves dohodek od Sueskega prekopu, ki je prinašal 240 milijonov dolarjev letno in je bil drugi najmočnejši vir deviz (za bombažem), hkrati pa je skoraj popolnoma usahlil tudi turizem, od katerega se je stekalo v državno blagajno okoli 80 milijonov dolarjev na leto.

Res je, da ZAR dobiva od kar-tumskih srečanja arabskih šefov držav, ki je bilo avgusta 1967, letno 95 milijonov funtov pomoči od Libije, Kuvaite in Saudske Arabije; toda pripravi do, gorčnega gospodarskega razvoja v ZAR s tem dohodkom ne morejo računati. Zato zdaj skušajo čim hitreje razviti tiste gospodarske panoge, ki naj bi državi prinesle več deviz in ki tudi niso tako odvisne od političnega položaja kot Sueski prekop in turizem.

V skladu s temi prizadevanji je v zadnjem času deležna največje pozornosti in nege naftna industrija. Na tem področju je ZAR v zadnjih dveh letih dosegla precejšnje uspehe. Lani je proizvodnja nafte dosegla po najboljših skromnih ocenah 10 milijonov ton, po nekaterih ocenah pa celo 12 milijonov ton.

Ta številka je vredna toliko več, če upoštevamo, da je ZAR ostala junija 1967 brez naftnega polja na Sinaju, kjer je bila proizvodnja že dobro utečena in je dajala od 4 do 5 milijonov ton nafte letno. Vsa proizvodnja v letu 1967 pa bi predvidoma znašala okoli 7 milijonov ton. Egiptu so torej praktično ostala nahajališča, kjer so načrpali le od 2 do 3 milijone ton nafte.

Toda ravno nekaj dni pred izbruhom sovražnosti so v severnem delu Sueskega zaliva odprli novo naftno polje El Murgan, ki ga je raziskala in uredila ameriška družba Pan American. To polje daje zdaj že 190.000 sodčkov dnevno (1 sodček — približno 147 litrov), računajo pa, da bo dajalo do konca leta že 250.000 sodčkov na dan, kar je skoraj toliko kot celotna sedanja egiptovska proizvodnja, ki znaša 260.000 sodčkov na dan.

Drugo pomembno nahajališče je pri El Alameinu. Tega so v sodelovanju z ameriško družbo Phillips začeli izkoriščati avgusta lani in daje zdaj 20.000 sodčkov dnevno, a predvidevajo, da se bo tudi tu proizvodnja kmalu precej povečala. Poleg teh dveh naftnih polj pa je še več manjših v južnem delu Sueskega zaliva in na novo polje pri El Barki v zahodni puščavi, ki daje zdaj 5000 sodčkov nafte dnevno. Ta nafta je najboljša, kar so jih do-slej odkrili v egiptovskem podzemlju.

Če pristajemo k tem nahajališčem, še vrelce na Sinaju, ki jih bo ZAR prej ali slej zelo verjetno dobila nazaj, lahko rečemo, da ima Egipt že zdaj zagotovljeno proizvodnjo preko 15 milijonov ton nafte letno, kar se sicer ne more meriti z drugimi petrolejskimi državami na Srednjem vzhodu, vendar je to številka, ki je v svetovnih statistikah že na ugodnem mestu.

Egiptčani so pred letom 1967 računali, da jim bo do leta 1970 uspelo povečati naftno proizvodnjo na 30 milijonov ton letno. Tega v sedanjih okoliščinah seveda ne bodo dosegli, toda možnosti so vsekakor velike. Zlasti spodbudna so odkritja v zahodni puščavi, ki se razteza od Nilove delte tja do Tibije. Strokovnjaki namreč menijo, da se bogata libijska žila nadaljuje preko meje tudi na egiptovsko ozemlje. Toda za raziskave na tem izredno težkem in

razsežnem puščavskem področju je potrebno veliko denarja. Tega pa ZAR kajpak nima. Raziskave so zato odvisne povsem od tujih partnerjev. V zadnjem času, so se nekoliko angažirala na tem področju sovjet-ska podjetja, ki raziskujejo oazo Siva v zahodni puščavi. V Nilovi delti pa bo opravljal raziskovalna dela tudi zagrebška INA. Toda za sistematično raziskovanje bi Kairo rad pridobil predvsem velike zahodne družbe, ki imajo bogate izkušnje na teh področjih in imajo tudi dovolj finančnih sredstev za tako obsežne raziskave. Te družbe pa se obotavljajo — deloma zaradi tega, ker egiptovski pogoji zanje niso najbolj privlačni, deloma pa tudi zaradi političnega položaja.

Hkrati s povečanjem naftne industrije ZAR s tujo pomočjo veliko investira tudi v obnovitev velikih rafinerij v Suezu, ki so bile močno poškodovane med incidenti ob prekopu, razširjajo pa tudi rafinerijo v Aleksandriji, kjer predelujejo nafto iz El Alameina. V načrtu pa imajo še eno, izredno veliko investicijo — naftovod od Suez do Aleksandrije. A tudi pri tem naftovodu, ki naj bi imel v prvi fazi zmogljivost 50 milijonov ton na leto in bi s tem resno konkuriral izraelskemu naftovodu od Elata do Aškelona, je poglavitni problem denar. Načrti so že pripravljani in kaže, da bi egiptovska vlada že v prihodnjih tednih razpisala natečaj za gradnjo tega orjanskega objekta. Egiptčani pričakujejo, da bodo pokazale zanimanje za ta projekt velike tankerske družbe, evropske države in petrolejske države iz Perzjskega zaliva in morda tudi mednarodne finančne institucije. Toda za zdaj je še popolnoma negotovo, kakšen bo odziv. Zanimanje za 10 milijonov dolarjev vredno nalogo je pokazala doslej le neka britanska družba, ki je tudi sodelovala kot svetovalec pri izdelavi načrtov.

Egiptovska naftna industrija se je v prihodnjih letih nedvomno še razširila. Toda tempo njenega razvoja je odvisen predvsem od tega, kolikšen bo priliv tujega kapitala. To pa je spet v veliki meri odvisno od tega, kako se bo razpletelo politično dogajanje v prihodnjih letih. Vsekakor bi se zanimanje tujih družb za bogastvo egiptovskega podzemlja povečalo, če bi se razrešila srednjeveška kriza in bi se politično ozračje umirilo.

BIL JE ZDRAV IN ČIL

Ni dobil pokojnine: za INPS je bil mrtev

PONTASSIEVE, 18. — Upokojenec Emilio Torrini iz Molino del Piano je presenečen ob stal, ko se mu na postnem uradu rekli, da njegove pokojnine INPS nima. 69-letni možakar se je za zadevo pozanimal pri uradniku zavodnega zavoda, kjer je zvedel, da je za INPS že med... pokojnik. In obšine Pontassieve so namreč sporočili njegovo smrt, vendar so kasneje ugotovili, da gre za omenjimo. Zadevo so sicer rešili, vendar Torrini zaradi birokratskih ovir še ni dobil toliko potrebne pokojnine.

Z milskega pusta. Dve prav gotovo slikoviti, a tudi najvišji maski

«DOKONČNO ZDRAVILO», KI PELJE NARAVNOST V GROB

Pakistanski mazaški zdravnik zakrivil smrt dvanajstih oseb

Smrtonosna mešanica metilnega alkohola, opija in «LSD»

KARACHI, 18. — Vsaj dvanajst oseb je umrlo v Pakistanu po zavzetju smrtonosne mešanice opija in «LSD». To mešanico je pripravil in razdeljeval z imenom «Bombay» homeopatski zdravnik dr. Umer Nizami. Po natančni analizi so ugotovili, da je ta mešanica vsebovala zgoščene doze metilnega alkohola, opija in «LSD». Dozo te smrtonosne mešanice je policiji izročila žena nekega moškega, ki je umrl po zavzetju «dokončnega zdravila». Tudi iz številnih bolnišnic prihajale na policijo prijave. Preiskava je pripeljala na sled dr. Nizamiju, ki so ga aretirali v njegovem stanovanju v Lanthiju pri Karachiju. Med preiskavo so mu v stanovanju in tudi v greznici našli številne stekleničke s to grozno mešanico.

Ze po tednu dni preiskave je policija napravila dr. Nizamiju odgovornost za smrt 12 oseb. Vse so pripadale zelo revnim slojem, ki niso imele denarja, da bi si lahko privoščile resnejšega zdravnika. Večina ljudi se je zateklo v bolnišnico, ko ni bilo več rešitve in številne osebe so umrle, ko so jim izpirali želodec.

Na podlagi pakistanskega zakona se lahko vsakdo poslužuje naslovu «homeopatskega zdravnika» pod pogojem, da ima nekaj let prakse. Prav zaradi tega navadno je število teh mazaških zdravnikov v zadnjem času močno povečalo. V izjavi je glavni tajnik ameriškega pakistanskega zdravniškega združenja Rahman Ali Hashmi izrazil zaskrbljenost zaradi razdeljevanja smrtonosnih mamil in je zahteval, da vlada omejevalne ukrepe, na podlagi katerih bi lažje nadzorovali prodajanje teh sredstev.

Vreme včeraj: Najvišja temperatura 6,2, najnižja 0,3, ob 19. uri 5,7 stop. Relativna vlažnost 106,2, stanovit, vlaga 63%, dežja 0,1 mm, nebo oblačno, morje mirno, temperatura morja 6,9 stopinje.

Tržaški dnevnik

Danes, SREDA, 19. februarja
MIRO, PEPELNIČKA
Sontce vzide ob 7.01 in zalaze ob 17.37 — Dolzina dneva 10.36 —
na vzide ob 8.16 in zalaze ob 19.17
Jutri, CETRTKE, 20. februarja
LEON

PO SKLEPU SINDIKATA SLOVENSKE ŠOLE

Jutri stavka vseh šolnikov in osebja na slovenskih osnovnih in srednjih šolah

Soglasno odobrena resolucija s podrobno navedbo zahtev

Po sklepu Sindikata slovenske šole, ki so ga člani soglasno odobrili na sindikalnem sestanku v modelski zvezi, bo jutri stavka vseh šolnikov in osebja na slovenskih osnovnih in srednjih šolah na Tržaškem. Na omenjenem sestanku so po poročilu vodstva sindikata in diskusiji soglasno odobrili naslednjo resolucijo, v kateri podrobno navajajo svoje zahteve. Resolucija se glasi:

«Slovenski šolniki, zbrani na svojem sindikalnem zborovanju 17. februarja t. l. v Gregorčičevi dvorani v Trstu, po razpravi o nezadovoljstvu in obupnem položaju, v katerem se nahajajo slovenski šolniki, učitelji in osebje na Tržaškem, po 20-letnem nepretrganem služenju na slovenskih osnovnih in srednjih šolah na Tržaškem, ter po proučitvi še drugih neresenih pravnih slovenske šole,

1. da prosimo ministrstvo, bodisi šolske oblasti ne izvajata nekaterih določb, ki jih jamicjo ob stoletni zakon in mednarodni sporazumi, poleg tega ne upoštevajo naših upravičenih zahtev, čeprav jima jih je naš sindikat toliko krat posredoval.

2. da odobravamo sklep sindikata, da bomo v znak protesta stavkali 20. februarja tega leta in

3. da prosimo ministrstvo, da ministrstvo za delo posveta na pošteno in pravično slovenske šole, kot ostale sorodne sindikalne organizacije, ko se razpravlja o šolskih problemih kot takih, in še posebej ko gre za ureditev položaja učnega in pomočnega osebja na šolah;

4. da so šolniki in osebje na slovenskih šolah deležni vseh številišnih ugodnosti, katerih so bili deležni od 1945. leta dalje kolegi na šolah z italijanskim učnim jezikom;

5. da se šolnikom, ki so bili deležni do leta 1954 posebnega ekonomskega statusa, jim ga je italijanska uprava odvzela, popravi storjena krivica; prav tako, da se popravi krivica šolnikom, ki niso bili sprejeti v službo do šolskega leta 1953-54 na šole s slovenskim učnim jezikom in političnih razlogov. Naj se priznajo šolnikom, ki so do leta 1945 službovali v Jugoslaviji ali pa v bivši coni B TO do 4. 10. 1954, omenjena službena leta pri štetju pokojninske službene dobe. Učiteljem, ki so pridobili stalnost po zakonu št. 248 z dne 13. 3. 1958, naj se prizna furišna stalnost od 1. 1. 1948;

6. da postanejo stalni profesorji, ki so bili v službi na šolah s slovenskim učnim jezikom 4. oktobra 1954 ob podpisu spomenice, kakor določa čl. 4 posebnega statuta in se jim prizna retrogradacija od omenjenega datuma, če so neopredeljeni, mo službovali službene leta od 4. oktobra 1954 dalje, naj se priznajo tudi slovenskim učiteljem, ki so bili od omenjenega dne v neprekinjenem službenem razmerju;

7. da postanejo stalni profesorji, ki so vsaj tri leta v službi na šolah s slovenskim učnim jezikom na Tržaškem in imajo že usposobljenostni izpit iz slovenskega jezika ali iz katerega drugega predmeta. Profesorji, ki so v službi vsaj 3 leta, a nimajo že usposobljenostne na izpitu, imajo pravico do adakčne habilitacije;

8. da prosimo minister izda brez odlaganja še nekaj let objavljenemu odredbo, s katero naj se raztegne veljavnost zakona št. 603 z dne 25. 7. 1966 (Bellisario) tudi za profesorje na srednjih šolah s slovenskim učnim jezikom, ker je bil organ za te šole že odobren;

9. da prosimo minister razpiše vsako leto redni natečaj za usposobljenostne izpite v slovenskem jeziku za vse predmete, ki se poučujejo na srednjih šolah s slovenskim učnim jezikom tako kot se izvajajo redno na šolah ostalih narodnostnih skupin;

10. da prosimo minister razpiše izredni natečaj za ravnateljska mesta na srednjih šolah s slovenskim učnim jezikom prve in druge stopnje;

11. da se izda dekret o ustanovitvi nižjega in višjega strokovnega zavoda s slovenskim učnim jezikom v Trstu;

12. da se ustanovi pri šolskem skrbnistvu v Trstu redni stalež funkcionarja slovenskega materinega jezika s stopnjo vicepredstojnika, ki bo odgovoren za vse šole s slovenskim učnim jezikom v deželi Furlaniji Juljski krajini;

13. da se takoj razpiše prvi redni učiteljski natečaj za stalna mesta na osnovnih šolah s slovenskim učnim jezikom na Tržaškem, saj je na teh šolah učiteljev, ki so v službi na šolah s slovenskim učnim jezikom, 12 mest v rednem staležu. Za izvedbo razpisa ni zakonskih ovir;

14. da se prizna retroaktivna furišna in ekonomska stalnost od 1. oktobra 1962 ali od 1. oktobra na naslednji dan vsem učiteljem, slednjih let vsem učiteljem, ki so postali stalni po izrednem natečaju, predvidenem v členu 12 zakona št. 1012 z dne 19. julija 1961;

15. da se usakozijo mesta 5 obstoječih didaktičnih ravnatelstev za osnovne šole s slovenskim učnim jezikom na Tržaškem za ureditev razpisa izrednega natečaja za zasedbo obstoječega šolskega nadzornistva za osnovne šole s slovenskim učnim jezikom na Tržaškem in da se razpiše izredni natečaj za zasedbo tega mesta;

16. da se takoj prizna še ostalim slovenskim učiteljem učiteljska diploma, ki so jo dosegli v Portorosu;

17. da tržaški šolski skrbnik imenuje tudi začasne učitelje poleg že sto obstoječih stalnih učiteljskih mest, če se pokaže potreba;

18. da tržaški šolski skrbnik imenuje slovenskega šolnika za predstavnika šolske oblasti v odboru šolskega patronata na Repentabru, ker je velika večina tamkajšnjega prebivalstva slovenske narodnosti. Tudi tajnik ravnatelj in istem šolskem patronatu mora obladati slovenski jezik;

19. da tržaški šolski skrbnik imenuje

19. da se nemudoma reši na dosednji način vprašanje učenikov, učil in šolskih spraveval za šole s slovenskim jezikom vseh vrst in stopen na Tržaškem.

20. da se nemudoma reši na dosednji način vprašanje učenikov, učil in šolskih spraveval za šole s slovenskim jezikom vseh vrst in stopen na Tržaškem.

21. da se nemudoma reši na dosednji način vprašanje učenikov, učil in šolskih spraveval za šole s slovenskim jezikom vseh vrst in stopen na Tržaškem.

22. da se nemudoma reši na dosednji način vprašanje učenikov, učil in šolskih spraveval za šole s slovenskim jezikom vseh vrst in stopen na Tržaškem.

23. da se nemudoma reši na dosednji način vprašanje učenikov, učil in šolskih spraveval za šole s slovenskim jezikom vseh vrst in stopen na Tržaškem.

24. da se nemudoma reši na dosednji način vprašanje učenikov, učil in šolskih spraveval za šole s slovenskim jezikom vseh vrst in stopen na Tržaškem.

25. da se nemudoma reši na dosednji način vprašanje učenikov, učil in šolskih spraveval za šole s slovenskim jezikom vseh vrst in stopen na Tržaškem.

26. da se nemudoma reši na dosednji način vprašanje učenikov, učil in šolskih spraveval za šole s slovenskim jezikom vseh vrst in stopen na Tržaškem.

27. da se nemudoma reši na dosednji način vprašanje učenikov, učil in šolskih spraveval za šole s slovenskim jezikom vseh vrst in stopen na Tržaškem.

28. da se nemudoma reši na dosednji način vprašanje učenikov, učil in šolskih spraveval za šole s slovenskim jezikom vseh vrst in stopen na Tržaškem.

29. da se nemudoma reši na dosednji način vprašanje učenikov, učil in šolskih spraveval za šole s slovenskim jezikom vseh vrst in stopen na Tržaškem.

30. da se nemudoma reši na dosednji način vprašanje učenikov, učil in šolskih spraveval za šole s slovenskim jezikom vseh vrst in stopen na Tržaškem.

31. da se nemudoma reši na dosednji način vprašanje učenikov, učil in šolskih spraveval za šole s slovenskim jezikom vseh vrst in stopen na Tržaškem.

32. da se nemudoma reši na dosednji način vprašanje učenikov, učil in šolskih spraveval za šole s slovenskim jezikom vseh vrst in stopen na Tržaškem.

33. da se nemudoma reši na dosednji način vprašanje učenikov, učil in šolskih spraveval za šole s slovenskim jezikom vseh vrst in stopen na Tržaškem.

34. da se nemudoma reši na dosednji način vprašanje učenikov, učil in šolskih spraveval za šole s slovenskim jezikom vseh vrst in stopen na Tržaškem.

35. da se nemudoma reši na dosednji način vprašanje učenikov, učil in šolskih spraveval za šole s slovenskim jezikom vseh vrst in stopen na Tržaškem.

36. da se nemudoma reši na dosednji način vprašanje učenikov, učil in šolskih spraveval za šole s slovenskim jezikom vseh vrst in stopen na Tržaškem.

37. da se nemudoma reši na dosednji način vprašanje učenikov, učil in šolskih spraveval za šole s slovenskim jezikom vseh vrst in stopen na Tržaškem.

38. da se nemudoma reši na dosednji način vprašanje učenikov, učil in šolskih spraveval za šole s slovenskim jezikom vseh vrst in stopen na Tržaškem.

39. da se nemudoma reši na dosednji način vprašanje učenikov, učil in šolskih spraveval za šole s slovenskim jezikom vseh vrst in stopen na Tržaškem.

40. da se nemudoma reši na dosednji način vprašanje učenikov, učil in šolskih spraveval za šole s slovenskim jezikom vseh vrst in stopen na Tržaškem.

41. da se nemudoma reši na dosednji način vprašanje učenikov, učil in šolskih spraveval za šole s slovenskim jezikom vseh vrst in stopen na Tržaškem.

42. da se nemudoma reši na dosednji način vprašanje učenikov, učil in šolskih spraveval za šole s slovenskim jezikom vseh vrst in stopen na Tržaškem.

43. da se nemudoma reši na dosednji način vprašanje učenikov, učil in šolskih spraveval za šole s slovenskim jezikom vseh vrst in stopen na Tržaškem.

44. da se nemudoma reši na dosednji način vprašanje učenikov, učil in šolskih spraveval za šole s slovenskim jezikom vseh vrst in stopen na Tržaškem.

45. da se nemudoma reši na dosednji način vprašanje učenikov, učil in šolskih spraveval za šole s slovenskim jezikom vseh vrst in stopen na Tržaškem.

46. da se nemudoma reši na dosednji način vprašanje učenikov, učil in šolskih spraveval za šole s slovenskim jezikom vseh vrst in stopen na Tržaškem.

47. da se nemudoma reši na dosednji način vprašanje učenikov, učil in šolskih spraveval za šole s slovenskim jezikom vseh vrst in stopen na Tržaškem.

48. da se nemudoma reši na dosednji način vprašanje učenikov, učil in šolskih spraveval za šole s slovenskim jezikom vseh vrst in stopen na Tržaškem.

49. da se nemudoma reši na dosednji način vprašanje učenikov, učil in šolskih spraveval za šole s slovenskim jezikom vseh vrst in stopen na Tržaškem.

50. da se nemudoma reši na dosednji način vprašanje učenikov, učil in šolskih spraveval za šole s slovenskim jezikom vseh vrst in stopen na Tržaškem.

51. da se nemudoma reši na dosednji način vprašanje učenikov, učil in šolskih spraveval za šole s slovenskim jezikom vseh vrst in stopen na Tržaškem.

52. da se nemudoma reši na dosednji način vprašanje učenikov, učil in šolskih spraveval za šole s slovenskim jezikom vseh vrst in stopen na Tržaškem.

53. da se nemudoma reši na dosednji način vprašanje učenikov, učil in šolskih spraveval za šole s slovenskim jezikom vseh vrst in stopen na Tržaškem.

54. da se nemudoma reši na dosednji način vprašanje učenikov, učil in šolskih spraveval za šole s slovenskim jezikom vseh vrst in stopen na Tržaškem.

55. da se nemudoma reši na dosednji način vprašanje učenikov, učil in šolskih spraveval za šole s slovenskim jezikom vseh vrst in stopen na Tržaškem.

56. da se nemudoma reši na dosednji način vprašanje učenikov, učil in šolskih spraveval za šole s slovenskim jezikom vseh vrst in stopen na Tržaškem.

57. da se nemudoma reši na dosednji način vprašanje učenikov, učil in šolskih spraveval za šole s slovenskim jezikom vseh vrst in stopen na Tržaškem.

58. da se nemudoma reši na dosednji način vprašanje učenikov, učil in šolskih spraveval za šole s slovenskim jezikom vseh vrst in stopen na Tržaškem.

59. da se nemudoma reši na dosednji način vprašanje učenikov, učil in šolskih spraveval za šole s slovenskim jezikom vseh vrst in stopen na Tržaškem.

60. da se nemudoma reši na dosednji način vprašanje učenikov, učil in šolskih spraveval za šole s slovenskim jezikom vseh vrst in stopen na Tržaškem.

61. da se nemudoma reši na dosednji način vprašanje učenikov, učil in šolskih spraveval za šole s slovenskim jezikom vseh vrst in stopen na Tržaškem.

62. da se nemudoma reši na dosednji način vprašanje učenikov, učil in šolskih spraveval za šole s slovenskim jezikom vseh vrst in stopen na Tržaškem.

63. da se nemudoma reši na dosednji način vprašanje učenikov, učil in šolskih spraveval za šole s slovenskim jezikom vseh vrst in stopen na Tržaškem.

64. da se nemudoma reši na dosednji način vprašanje učenikov, učil in šolskih spraveval za šole s slovenskim jezikom vseh vrst in stopen na Tržaškem.

Letalska zveza Umag-Ronke

Včeraj se je vrnil iz Rima, kjer se je srečal s predstavniki pristojnih ministrstev, predsednik konzorcija za Juljsko letališče dr. Ferrar. Predsednik Ferrari je na ministrski ravni načel vrsto vprašanj o storitvah v letalskem prometu, ki jih bo s 1. aprilom letos prevzelo letališče v Ronkah.

Dr. Ferrari je ob svojem povratku povedal, da se s današnjim dnem v postavi nova redna zračna zveza Umag — Ronke, s katero bo stiki med našim področjem, bližnjo Jugoslavijo in vzhodno Evropo občutno olajšani. Glede sodelovanja s tujimi družbami, ki se ukvarjajo s tako imenovanimi polti «charter» (turističnimi vožnjami), je predsednik naglasil, da se zmanjšanje tujih agencij za ronko letališče stopnjuje in to predvsem na švedskem. Iz te dežele je prav včeraj priletelo letalo vrste Super Caravelle s 109 potniki, ki so bili namenjeni v Pordenone. Med njimi je bila tudi večja skupina švedskih častnikov. Po ogledu Zanussejeve tovarne so švedski gostje sinoči povrnili odgovor iz Ronk v domovino.

Ob dnevu sovjetske armade bo, kakor vsako leto, na vojaškem kopališču v Trstu dne 20. februarja ob 11. uri polaganje vencev na spomenik padlih sovjetskih partizanskih borev.

Proslave se bo udeležilo zastopstvo sovjetskega poslanstva v Rimu.

SEJA DEŽELNEGA ODBORA

Odobritev zakonskega osnutka za razvoj industrijske dejavnosti

Dežela bo prispevala odslej do 100 odstotkov za industrijske infrastrukture

Deželni odbor je na svoji večrajšnji seji pod predsedstvom dr. Berzantija med drugim odobril zakonski osnutek o spremembi deželnega zakona št. 24 iz leta 1965 o pripravi zazidalnih površin in infrastrukture za namestitve industrijskih podjetij.

Zakonski osnutek je predložil odbor odbornikov za industrijo in trgovino Dulci ter vsebuje razne spremembe doslej veljavnega zakona, da bi postal bolj učinkovit, to je da bi v večji meri prispeval k razvoju industrije v naši deželi. Zakon št. 24 je predvideval, da dežela prispeva do 80 odst. kapitala javnim ustanovam in javnim konzorcijem, katerim smoter je industrijski razvoj na deželni ozemljici na podlagi deželnega urbanističnega načrta.

Novi zakonski osnutek predvideva do 100 odst. prispevka ter bolj hiter postopek pri izevanju posesti. Poleg tega se bode lahko prošnje tudi bolj naglo vlagale ter bo skrajšan rok za predložitev izvirnih načrtov, katerih odo deželni uradi izrekli le svoje mnenje, ne da bi jih odobrili. Poleg tega bo dežela dajala do 25 odst. preuduma, ne da bi morale ustanove dokazati, koliko dela so bile opravile. Novi osnutek določa tudi nekatere ugodnosti za ustanove z državnim deležem. Gre torej za spopolnitev že veljavnega zakona za industrializacijo, ki je življenjskega pomena za prihodnost dežele.

Skupna delegacija dijakov in profesorjev odpotuje v Rim

Dijaki znanstvenega liceja «Gallie» so v zvezi z zasedbo šole in zahtevami, ki so jih postavili tržaški dijaki, zaprosili ministra za šolstvo Sullia za sprejem, da mu obrazložijo svoje zahteve. V ponedeljek so dijaki liceja «Gallie» dobili odgovor iz Rima, so sklenili, da ne gredo v Rim sami, marveč da sestavijo delegacijo dijakov, ki bo zastopala dijakove vse italijanskih in slovenskih višjih srednjih šol v Trstu in so hkrati povabili profsorski zbor, naj se jim pridruži tudi delegacija profesorjev.

Včeraj je bila sestavljena delegacija dijakov in profesorjev, ki bo odpotovala v Rim. Zato so tudi takoj sporočili ministru Sulliu, naj doidej dan sestanka. Tako ko so dijaki liceja «Gallie» dobili odgovor iz Rima, so sklenili, da ne gredo v Rim sami, marveč da sestavijo delegacijo dijakov, ki bo zastopala dijakove vse italijanskih in slovenskih višjih srednjih šol v Trstu in so hkrati povabili profsorski zbor, naj se jim pridruži tudi delegacija profesorjev.

Delegacija profesorjev pa sestavljajo: Giacchi, Colombi in Prenuda. Predstavniki italijanskih in slovenskih dijakov bodo vrednemu tajniku ministra Sullia obrazložili zahteve, ki so jih med zasedbo šole predložili profsorskomu zboru in šolskim oblastem v Trstu.

V kongresni dvorani trgovinske zbornice bo predsednik Tržaškega liceja ing. Bartoli jutri zvečer predaval o vprašanjih, ki zadevajo prometne zveze z našim mestom s posebnim poudarkom na pomorske zveze. Predavanje, ki ga organizira tržaški Lions club, se bo pričelo ob 19. uri.

TRŽAŠKA KNJIGARNA

Trst - Ul. sv. Franciska 20
Telefon 61-792

Novo:

Jack London:
DOLINA MESECA 2200 lir

Kup naših zahtev in problemov, ki jih je vlek polz, ker se rešujejo s polzevo hitrostjo

KER JE ZMAGALO MED 9 PONUDNIKI

Milansko podjetje bo gradilo traso za progo Žavljje-GMT

Ponudba podjetja je za 9,5 odst. nižja od izklicane cene 695.432.180 lir - Gradnja trase naj bi trajala 300 dni

Na sedežu Zavoda za industrijsko pristanitve v Trstu so včeraj pregledali ponudbe za izvedbo del v zvezi s speljavo železniške povezave med postajo Žavljje in Grandi Motori Trieste. Na ustrezen natečaj je vodstvo EPTT svoj čas povabilo 32 podjetij, od tega 16 s sedežem v naši deželi.

Povabilu se je odzvalo 9 podjetij, najbolj ugodno ponudbo pa je dalo podjetje Notari Luigi iz Milana, ki je izrazilo pripravljenost opraviti predvidena dela za ceno, ki je za 9,05 odst. nižja od izklicane cene. Slednja je znašala 695.432.180 lir.

Tako bo podjetje Notari speljalo traso nove železniške proge zgradilo potrebne nasipe in podporne zidove ter pripravilo osnovno traso. Rok za izročitev del je bil postavljen na 300 dni. Vse kaže, da bo milansko podjetje začelo z delom v zelo kratkem času.

kdor ponudi DONAT ponudi zdravje

SLOVENSKO GLEDALIŠČE V TRSTU

KULTURNI DOM

V nedeljo, 23. t. m. ob 21. uri

JOSIP TAVCAR

RED MORA BITI

farsa v dveh dejanjih

(ogled komisije Jugoslovanskih gledaliških iger «Sterijino pozorje» iz Novega Sada)

NEIL SIMON

ZARES ČUDEN PAR

komedija v treh dejanjih

Prevod: Dušan Tomšič

Scena, kostumi in režija: JOŽE BABIČ

Scena izdelana v delavnicah SG pod vodstvom Demetrija CEJA

V soboto, 22. febr. ob 21. uri PREMIERSKI ABONMA

V ponedeljek, 24. febr. ob 20.30 SPORTNI ABONMA

V sredo, 26. febr. ob 20. uri DIJASKI ABONMA

V soboto, 1. marca ob 20.30 ABONMA RED A

Prodaja vstopnic vsak dan od 12. do 14. ure ter eno uro pred pričetkom predstav pri blagajni Kulturnega doma; ob nedeljah in praznikih eno uro pred pričetkom predstav.

SLOVENSKA PROSVETNA ZVEZA

V nedeljo, 23. februarja ob 16. uri

V KULTURNEM DOMU v Trstu

Nastop folklorne skupine

TINE ROŽANC

iz Ljubljane

Vstopnina: 500 lir, dijaki in pevci 300 lir.

Rezervacija in prodaja vstopnic od četrtka dalje na sedežu zveze, Ul. Geppa 9, tel. 31-119 ter eno uro pred začetkom pri blagajni dvorane.

Gledališča

Verdi

Danes zvečer ob 20.30 za red B v parterju in ložah ter za red A na galeriji in balkonih druga predstava Gluckove opere «Orfej in Evridika» z istimi izvajalci kot pri prvi predstavi.

Pr blagajni gledališča se nadaljuje prodaja vstopnic.

Teatro Stabile

Danes zvečer ob 21. uri, premiera Cehova drama «Ivanov» v režiji Coste Giovanniglija. V glavni vlogi nastopa Giulio Bossati, v ostalih na Paola Bacci, Massimo de Francovich, Maria Grazia Francia, Giovanna Galletti, Franco Mezzera, Luciano Mondolfo, Ottavio Piccolo in Mario Pisu.

Vstopnice za nocojšnjo predstavo in za ponovitve so v prodaji v Galeriji Protti.

Kino

Nazionale 15.30 «2001: Odiseja nello spazio» Cinerama Metecolor.

Grattacielo 16.00 «Fürstentum Doria» Suzy Kendall, Kenneth More, Capucine. Režiser Alberto Lattuada, Technicolor.

</

ŠPORT ŠPORT ŠPORT ŠPORT ŠPORT ŠPORT ŠPORT

SMUČANJE

Smučarji SPD Trst končno člani FISF

Registrirani člani SO SPDT bodo deležni (z izkaznico FISF) številnih ugodnosti

Oktober 1966 je bilo vse urejeno za vpis Slovenskega planinskega društva iz Trsta v FISF. To je v Italijanskemu smučarsko zvezo. Toda šele po enem letu je bilo društvo začelo sprejeti, za tri mesece, nakar je bila prošnja za vpis odbita od samostojnega odbora in brez kakršne koli motivacije. Vse to je bilo maslo doleženih sovinskih strokovnih odborov, ki so bili v Trstu, sovražni nastojali, da naša slovenska društva, ki pa imajo funkcije tudi v zveznem odboru. Tako se je glavno vodstvo iz Milana znašlo v neprijetnem položaju, saj ni moglo najti opravila za križanje in celo ilegalen ukrep proti SPDT. S prizivom, ki ga je poslal SPDT na CONI v Rim aprila 68, (za to gre posebna zahvala odvetožniku G. Berdonu), je doseglo, da je izvršni odbor Italijanskega olimpijskega odbora, popolnoma razveljavil izključitev Planinskega društva iz FISF. To je bil lep udarec poglavih tistih odgovornih oseb, ki mislijo, da se je čas ustavit pred 30 leti.

Cepav z več kot dveletno zamudo, ima sedaj SPDT veljavne izkaznice v rokah, treba jih je le s pridom uporabiti.

Z vpisom smučarskega odbora SPDT v FISF se je sledilo splošna navedba, da je društvo članica naša zamejska društva, še posebej, da so nam nova področja nudila priliko, da se slovenska mladina udeležuje v najrazličnejših športih, da je zdrava in agilna. Toda če si res želimo uspehov in priznanj moramo nastopati enotno. Obveljalo naj bi navedlo, da bi vsi slovenski smučarji nastopali v istem dresu, za isto društvo na tekmovalnih Italijanske smučarske zveze. Le iz širše baze bodo zrasli taki smučarji, ki bodo v ponos našim športnim javnostim. Na zimskih olimpijskih igrah smo lahko opazili posebno med mladimi tekmovalci precej dobro oblikovani smučarji, ki so branili barve mnogih športnih društev. Vsa ta društva pa se bavijo že z mnogimi panogami in ne morejo nuditi svojim članom vsega kar je potrebno za razvoj smučarja - tekmovalca. Na Tržaškem je med društvi edino SPDT, ki ima že dolgoletne izkušnje na področju smučanja in je v stikih z drugimi športnimi organizacijami. Zato bi se morali vključiti v smučarski odsek SPDT vsi slovenski smučarji, posebno pa še najmlajši, saj se pri tej tekmovalni zvezi za šestletne smučarje bo SO posebej posebno pozornost, organiziral tečaje, treninge in telovadbo.

Kdor se prijavlja v smučarski odsek SPDT dobi izkaznico FISF, ki nudi naslednje ugodnosti:

1. popust na žičnicah,
2. zavarovanje proti nezgodam na tekmovalnih in treningih,
3. z doplačilom 1.000 lit zavarovanje proti nezgodam pri rekreativnem smučanju, naročeno na revijo «Sport invernale».
4. popust pri italijanskih letnih in zimskih smučarskih solah,
5. popust pri nekaterih traumatskih sredstvih, med temi tudi pri «Zdrženih tržških bolnišnicah».

Tekme FISF, ki se pridejo v poštev v letošnji sezoni:

1. v Piancavallo «Nagrada M. Cristoforo» Vsl., čl.-ce
2. v Ravascletto «Nagrada Ravascletto» Vsl., čl.-ce meščani
3. v Trbižu «Nagrada Max Krivoj» Vsl., nar.-ce
3. v Trbižu Tržaško prvenstvo Vsl., čl.-ce, nar.-i-ce
3. v Trbižu «Nagrada De Donato» Medfakultetno prvenstvo Vsl., čl.-ce
3. v Sappadi «Rassegna dello sci» Vsl., nar.-i-ce
3. v Piancavallo «Nagrada G. Piazza» Vsl., čl.-ce meščani
3. v Matajurju Veleslalom Matajurja Vsl., čl.-ce
3. v Sappadi «Nagrada pomladi» Sl., čl.-i-ce
3. v Collini «Nagrada R. Romanin» Vsl., čl.-i-ce, mla.-i, nar.-i-ce
3. v M. Zoncolanu «Nagrada Consorzio Mobilitri» Vsl., čl.-i-ce

(Čl.-i = člani, čl.-ce = članice, nar.-i = navedeni tekmovalci, nar.-ce = navedene članice, mla.-i = mladinci, Sl. = slalom, Vsl. = veleslalom).

J. Morelj

V VISOKIH TATRAH

Trojna zmaga Gablove

STARY SMOKOVEC, 18. — Mednarodni ženski veleslalom v tem slovaškem kraju se je končal z zmago Avstrijke Gabl pred Američanko Cochran, medtem, ko je dan prej zmaga v slalomu prav tako Gablove pred Američanko Cutter. Letovka za kombinacijo tega tekmovalca je bila:

1. Gertrud Gabl (Av.) 0 točk
2. Florence Steurer (Fr.) 22
3. Ingrid Lafforgue (Fr.) 22,51
4. Rosi Mittermaier (Nem.)
5. Berni Rauter (Av.)

Med najuspešnejšimi smučarkami letošnje sezone so bile Francozinja Famose, Američanka Cutter in Avstrijka Gabl (na sliki od leve proti desni). Famosova si je med prvimi nastopi zlomila nogo, ostali dve pa se vedno zelo uspešno nastopata, zlasti Avstrijka

ŠPORT NA DRUGI STRANI MEJE

Dvojni nogometni spored v Kopru

Ljubitelji nogometa v Kopru bodo letos res krepko prišli na svoj račun. Stevilni zvezni ligaši so si izbrali slovensko in hrvaško istrsko obalo za priprave na bližnjo prvenstveno sezono in iz dneva v dan se vrstijo prijateljska srečanja.

V nedeljo so imeli v Kopru dvojni spored, ki je privabil na igrišče — kljub slabemu vremenu — nad tisoč gledalcev. Najprej sta se pomerila domači Koper in Primorje iz Ajdovščine. Domačini so zabeležili visoko zmago 7:2. Bili so

ves čas v premoči in bi lahko ob večji prirebnosti napadalec zabeležil dvostevni izid. Gostje so sicer nastopili oslabiljeni, toda proti razpoložnim domačinom ne bi dosti pomagala tudi boljša postava.

Koper ni danes niti senca listega moštva, ki je jeseni izgubljalo težko za tekmo in končno pristalo na zadnjem mestu v republiški ligi. Močno se pozna delo novega odbora, v katerega se je po daljši boleznih spet vrnil Milan Livio. To moštvo je odlično zaigralo proti Reki, s Celikom pa so celo dosegli senzacionalni rezultat 1:1. Mnogo so pridobili z vratarjem Crncem, v napadu pa je treba zlasti pohvaliti odličnega mladca Samca in Pertiča, ki sta tudi na tekmi s Primorjem dosegla šest od sedmih zadetkov. Zdjaj je najpomembnejše, da moštvo ohrani formo do začeta prvenstva in da se potem z vso borbenostjo loti težavnega boja za obstanek v ligi.

V drugi tekmi je ljubljanska Olimpija premagala moštvo prve avstrijske lige Wacker z 2:1. Kljub razmočenemu igrišču sta obe ekipi prikazali ostro igranje. Oba trenerja sta zahtevala od igralcev, da ne smejo tupošiti moči, kajti tako Avstrijci kot ljubljancini bodo morali bržkone igrati prve spomladanske tekme na blatnih in zasneženih igriščih, nedeljsko srečanje pa je bilo malša za prilaganje takim terecem. Zmaga Olimpije je bila zaslužena. Igralci so se koncijsko dobro pripravili, videli pa je bilo nekaj odličnih potez. Avstrijci so bili v prvi polovici igre bolj uspešni, v drugi pa so jih prevladovali ljubljanci. V drugi polovici igre je bil najnevarnejši Ekrmayer. Častni zadetek je dosegel Hoenwarter. Za ljubljance sta bila uspešna Ameršek in Popivoda.

Med tednom se bo Koper srečal z Borom, v nedeljo pa bo na sporedu srečanje Koper - Olimpija.

ODOBJKA

POKAL EVROPSKIH PRVAKOV

Sesterka Ruinija

premagana v Belgiji

ANTWERPEN, 17. — V osminki finala mednarodnega odbojkarstva tekmovala za pokal evropskih prvakov je belgijska ekipa Brabo premagala Ruinija iz Fimenc 3:2 (15:12, 9:15, 6:15, 16:14, 15:12).

MLADINSKI NOGOMET

Gaja-Esperia 0:0

kljub premoči Padričanov

V nedeljo je v okviru mladinskega nogometnega prvenstva enajstletna Gaja odigrala srečanje proti Esperii. Vreme je bilo deževno, igrišče razmočeno in težko, kar je tudi močno oviralo lepo igranje.

Takoj po začetnem sodnikovem žvižgu so se gajevci pognali v napad in so nato obsegali nasprotna vrata praktično vseh 90 minut igre. Skoraj ves čas je bilo 21 igralcev pred vrati Esperie, toda žoga nikakor ni hotela v mrežo.

Kralj M. in Rismondo B. (najboljši v tej tekmi) sta zalagala s sredine igrišča svoj napad z zelo uporabnimi žogami. Pred vrati so Grgić S. in ostali streljali iz vseh položajev, toda nasprotna vrata so bila kot začarana.

Esperia je v vsej tekmi samo

KOŠARKA

PRVENSTVO MOŠKE B LIGE

V nedeljskem prvenstvenem kolu neuspeh peterk iz naše dežele

Splügen Bräu, Lloyd Adriatico in Italsider so v 14. kolu ostali brez točk

BECCHI FORLÌ — SPLÜGEN BRÄU

63:59

LIBERTAS BECCHI: Marchionetti 2, Rossi 4, Tesoro 11, Pinasco 7, De Fanti 3, Cepar 4, Gennari 32, Gardelli, Tesi, Morsiani.

SPLÜGEN: Medoot 15, Pieri, Magioni 11, Ponton 8, Merlati 17, Kristiančić, Meneghel 4, Mauri 4, Krainer, Poloniatto.

Kazenski strel: Becchi 19 na 28; Splügen 19 na 24.

5 osebnih napak: Cepar, Ponton, Pinasco, Merlati, vsi v drugem polčasu.

Becchi je zmagal, toda po zelo napeti in trdi igri, saj nam to kaže sam rezultat (63:59). Lahko pa bi tudi rekli: Gennari je zmagal. Če bi morda Merlati, ki je zapustil igrišče minuto pred zaključkom zaradi 5 osebnih napak (v 17. prvega polčasa si jih je nabral 4) še nadaljeval igranje in če bi sodnika ne razveljavila dveh točk (ki bi privredili do izenačenja), bi se lahko izid tekme obrnil.

Splügen je v prvem polčasu igral s sledečimi igralci: Pieri, Medoot, Mauri, Merlati in Kristiančić. Slednji je imel nalogo nadzorovati Gennarija, ki se je pa znal zelo bliskovito izogniti tako njemu, kot poenotno Pontonu in celo Meneghelu, ki je v vsaki tekmi znal z lepo igro navdušiti gledalce.

Becchi je v obrambi igral «conos» 23, medtem ko je Splügen vtrjal pri kritju posameznih igralcev. Tekmo je Becchi vodil že od vsega začetka. Nad Goričani je nadvladoval v 9. drugega polčasa celo za 12 točk. Toda kot bi trenil so se Goričani nenadoma «zbudili». Ponton, Magioni in v presledkih tudi Merlati so stali izenačili (51:51).

V šestih minutah je Becchi zabeležil samo šest točk, medtem ko jih je Splügen kar 18. Nadaljnji prodor pod koš pa sta Goričanom onemogočila Tesoro in De Fanti, ki sta nasprotnike zelo dobro nadzorovala do konca.

Med Goričani so se uveljavili Ponton, Magioni in Medoot, razočarala pa sta nekoliko Pieri in Merlati.

LLOYD ADRIATICO — PORCELLI

16, Bici 2, Fortunati 9, Nardar 8, Poli 13, Bianco, Millo, Lonero, De Gioia 6, Bernardini 2.

SODNIKA: Colonetti (Milan) in Fantini (Cremona).

KAZENSKI STRELI: Lloyd 4:8, Bumor 11:22.

Košarkarji Lloyda so zapravili lepo priložnost, da bi izboljšali zmago na domačem igrišču proti skromni ekipi Gira Bumor, ki se je predstavila na igrišču s samo 7 igralci. Gostje so se že pred tekmo skoraj spriznali s porazom. Morda lahko zato prav v obdobju «čevrednosti» iščemo vzroke za poraz Tržačanov. Ty pa so tudi sicer igrali zelo slabo. Zagrešili so vrsto banalnih napak, v zadetku srečanja pa je bil tudi odstotek zadetkov pri metih od daleč zelo nizek.

Porcelli je bil v bistvu edini, ki se je trudil, da bi organiziral napad svojih soigralcev. Priložnostno je tudi sam zaključeval zadetke akcije z uspešnimi prodori. Prvi polčas se je zaključil pri izidu 27:29 v korist gostov.

Z napadalneje obrambo in odločnejšim napadom je v drugem delu igre uspelo domačinom sprotnike dohiteti in prehiteti. Dosegli so celo 9 točk prednosti (51:42) in kazalo je, da je usoda tekme že zapечатena. Občutek «varnosti» pa je postal Tržačanom usoden. Gostje so kmalu nadomestili svoj zaostanek in Gessi je tik pred zaključnim žvižgom z metom od daleč zadal koš ter tako priboril zmago svoji ekipi z razliko ene same točke.

Pri Lloydu so zaigrali slabše kot običajno tako strelci Fortunati kot pivota Bici in Millo. Bolje sta igrala Poli in Nardar poleg za pri omenjenega Porcellija. Med gosti pa so se odlikovali Gessi, Bertini in priletni Nardi.

AUSOSIEMENS — ITALSIDER

68:56

AUSOSIEMENS: Danieleto 17, Angaro 15, Schiavon 14, Turra 13, Brega 1, 6, Rossetti 2, Ongaro 11, Brega II, Visal, Barbieri.

ITALSIDER: Porcelli 13, Pilton 12, Simsig 8, Ruprecht 8, Cavazon 7, Mocenigo 5, Dalla Costa 1, Moreni, Turini, Clemente.

SODNIKA: Spano (Genova) in Fossati (Savona).

KAZENSKI STRELI: Ausosiemens 14:24, Italsider 20:24.

Italsider je proti milanski peterki Ausosiemens doživel nov poraz, vendar pa izid sam ne kaže pravilno dogovorov na igrišču. Pilon in Simsig sta bila izključena ob koncu prvega dela igre, medtem ko so zaporedoma zapustili igrišče zaradi petih osebnih napak Cavazon, Ruprecht in Porcelli.

Sodnika sta postopala preveč strogo, ko sta izključila Pilon in Simsiga. S tem pa sta tudi zapечатila usodo tržaške peterke, ki je v tem srečanju krvavo potrebovala zmago. Do te zmage pa bi lahko prišla le, če bi Damiani razpolagal z vsemi igralci. Izid ob koncu prvega polčasa (31:28) pričda, da je Tržačanom uspelo zadržati naskoke domačega moštva ter omejiti njegovo prednost le na 3 točke, medtem ko so Danieleto, Turra in Schiavon v nadaljevanju srečanja občutno povečali to razliko v bitki z okrnjenim Italsidrom.

S to zmago si je Ausosiemens na lestvici zagotovil varnejši položaj, medtem, ko je položaj Italsidra skoraj brezupen. Za tržaško ekipo predstavlja poslednje upanje srečanje s peterko Junior Ca-

sale, s katero delj — zadnje mesto.

IZIDI 14. KOLA

*Becchi - Splügen Bräu	63:59
Candy - *Gamma	87:71
Biella - *Junior	63:69
Girabumor - *Lloyd Adri.	57:58
*Ausosiemens - Italsider	68:56
Blancosarti - *La Torre	47:73

LESTVICA

Becchi Forlì	14	12	2	939	820	24
Splügen Bräu	14	11	3	1024	839	23
Blancosarti	14	10	4	957	823	20
Biella	14	8	6	835	775	16
La Torre RE	14	8	6	856	848	16
Lloyd Adri. TS	14	7	7	850	878	14
Gamma Vare	14	7	7	838	875	14
Girabumor	14	7	7	831	886	14
Ausosiemens	14	6	8	817	858	12
Ausosiemens	14	4	10	825	886	8
Junior Casale	14	2	12	887	991	4
Italsider TS	14	2	12	757	903	4

Adrijan Zavodil

Razgovor s poslanci

(Nadaljevanje s 3. strani)

srečanja z ljudmi, s katerimi so nekdanji delci vse hudo, če bi bil sedaj poslanec, bi se zavzemal predvsem za to, da bi odpravil krivice, ki se godijo kmetom in za katere se tudi sam čutim krivega.

V sobi, v kateri nas je sprejel Franc Lubej, so bile na mizi v kristalni vazi geranje, nedaleč stran pa lesen kipec indonezijskega pozanstva rodovitnosti. V peti so praskaleta polena in spomini so se strinjali drug za drugim:

«Na zasedanju je Kardelj poravnal o sklenih drugem zasedanju AVNOJ, Kldrič o ustanovitvi organov oblasti, Brečelj o gospodarstvu v novi državi, kar pa je moral imeti referat o solstvu. Ker pa je bil dnevi pred preobrnjenjem — bilo je kar 30 točk dnevnega reda — tako da ljudje sami ne bi več utegnili govoriti, sem referat umaknil in spregovoril le o ustavnolovnjem rodiljskih svetov pri solah na osvojenem ozemlju».

Franc Lubej nam pove, da je z zmago, svoboda že čutila v zraku, da so se vsi že zavajali, da je prvi del revolucije skoraj pri kraju in da zdaj čaka vse prav tako naporno delo — ustvarjanje novega. Zgraditi je bilo potrebno novo oblast in odseki pri narodnoosvobodilnem svetu so že pomneli bodoča ministrstva. Tudi sam SNOS se je razširil — 120 delegatov, izvoljenih v Kočevju, se je pridružil že 20 Primorcu, 21 Stajercem in 19 Korošcem, tako da je novi SNOS štel 180 delegatov. Kako je bilo v Crmonju?

«Imeli smo res izredno srečo, da smo bili v Beli krajini, v teh krajih polnih revščine, pa tako gojstoljubnih. V vsaki črnomeljski hiši je zasedal kakšen organ. To je bila prava slovenska prestolnica. Ob zasedanju SNOS je bila zbrana v Crmonju vsa moja družina, razen sina Bojana, ki je bil tedaj na Koroškem. Zavrati tega je bila slovenost ob tem zgodovinskem zasedanju zame se toliko večja... Povem pa naj, da v Crmonju ni bilo toliko čustvenih besed, kot prej v Kočevju, tu se preobdale bolj resne, pretehtane besede. Zmaga se je že čutila in potrebno je bilo zaviti roke ter pokazati ljudstvu, kakšna bo oblast potem, po vojni... Poslanec so bili tedaj veliki entuziasti, niso si v sebi niti ristik cili, za katerega jim je bilo sladko umrežiti. Bili so prepričani, v pravnosti stvari, za katero so se borili. Tedaj ni bilo težko biti poslanec. Danes je veliko težje, poslanec ima več odgovornosti, bolj zahtevno delo».

Dovolj je bilo... Ko je pofel dopust učitelju, ki sem ga nadomestoval, je bilo moje službe konec. Prošnjo za novo službeno mesto sem sedaj naslovila na okrajni šolski svet v Crmonju. Odgovor sem dobila skoraj z obratno pošto — ponudili so mi Zagorčac v Poljanski dolini bliž Kolpe. Sola se bo začela na novo in je bilo mesto že dolgo razpisano. Nikogar ni mikala enorazrednica v samotni vasici in to sredi šolskega leta! Jaz pa sem bila zopet presrečna: Bela krajina, blizu hrvaške meje, se na nemški jezikovni meji, zanimiva govorica, podoben pojem kdaj na Vinico — Zupancičev rojstni kraj. Pa Goldova Bavduka je tam učiteljica, narodne vezinice zbira in jih v šoli goji, tisto leto tikančenje. Učitelj Lovšin jo v tem podpira. Tudi s hipnotiziranjem in špiritiziranjem se bavijo tam; ne, mene ne bodo dobili! Nimam smisla za take stvari! Tam v Crmonju je služboval in grešil stric Jernej, žrtve svobodne misli, ponosna sem nanj, sama bi tudi tako učila. Gradac — ta vas tudi ne more biti daleč. Ana Fabjanova — Sonja živi tam. Je podlistkov v Slovenskem narodu jo poznam. Vse deli. Je tako odlična! Obiskat jo pojdem.

Zagorčac — nekje pri gozdu bo in govorica bo bolj na hrvaško vlekla!

Kočevski poštni voz se je ustavil v Nemški Loki. Takoj sta stopila k meni dva moža — Zagorčacana, me povabila na kolesej in prenesla prtljago. S ceste smo kmalu zavili na vzono pot — oh, kako je srce poskakovalo! Sredi vasice so nas čakali vaščani, mlado in staro. Zenske so me objemale in ogledovale:

«Oh, naši muškarci, onakvu mlado gospodičino pa f'ovu staru kuču! Niko tam ne živi, sama bu, jadrnica, hmrla bu!»

Vsi so me spremljali do nove sole — do stare na pol podrite hiše na klanec. Zenske so si brisale oči, jaz pa sem uživala sprico tolikih novosti, sprico svojega pionirskega poslanstva.

(Nadaljevanje sledi)

Pavla Hočevar

POT SE VIJE

19.

Spomini

Cankar kot takrat še ni bil objavil Hlapcev, zato se mi je zdel ta primera nova, izvirna in skoraj malo samotnina za moj poklic. Rusove besede so me spremljale do večera in v postelji sem razpredala svoje misli: Pa smo že tam! Klerikalci in liberalci! Saj, kolikor vem, Rus ni liberalec, kinetijec je, kakor Pucelj v Laščah. Toda Škulj, kaplan! Ta je pa vnet pristav šušterski. Pa me ne boste ujeli, ne! Strankarstvo ni bilo v programu narodnodaridikalnega dijaškega gibanja. Se nasprotovale smo temu. Politika mora biti za študenta samo znanost, dnevna politika je nekaj drugega. Glede tega se bomo — pa žal, ne me ženske! — odločili šele takrat, ko se bomo razgledali v življenju. Za mladega človeka, ki naj bi delal za ljudstvo, za našo lepo bodočnost, za narodno samostojnost, za gospodarski in kulturni napredek, sta bili v našem programu samo dve besedi: nacionalizem in socializem. Tako je večkrat pisala Omladina, o tem sva se pogovarjala s tistim slovenijanom na šolskem plesnem venčku, v tem smislu so bila naša predavanja in sestanki, naše knjige... Po tem se bom ravnala tukaj... Nacionalizem je dobro razumem, saj smo v nenehnem boju z Nemci in spadamo pod oblast kočevskih Nemcev... toda socializem, tega sem res premalo študirala. Tiste nemške knjige so bile težke, zamudne; sicer pa: takih velikih kapitalistov, posebno slovenskih, v teh krajih ne bo. Geslo fran-

coske revolucije bomo pa temeljito obravnavali pri zgodovini — saj kaže, da bodo moji otroci v razredu že starejši, 12, 13 let — že za ponavljajo šolo! Kar prav zame.

Vse moje knjižno znanje, prebavljeno in neprebavljeno, je tisto prvo noč na prvem službenem mestu kar koprnelo po praksi. Ko sem drugo jutro prvič stopila med otroke — joj, kakšno razočaranje! Nihče ne ni zmenil zame, kričali in skakali so kakor divji. Še čudno, da je niso pobrisali iz učilnice! Ocenai, ki smo ga morali v zboru moliti pred prvo uro in po pouku, jih je za tiste trenutke še nekako ukrotili, ali roke, ki so pravkar delale križ, so se v hipu spet zganile in nemir se je razmahnil. Obupavala sem, nikakor se nisem mogla zvesti v zavest, da sem jaz avtoriteta. Najraje bi bila otroke prosila, naj mi oprostite, da sem pri njih... Dobila sem najhujši razred, 64 dečkov in deklic. Moj prednik je zaradi boleznj pouk zanemarjal, zato so se njegovega razreda vsi otepal... prevzame naj ga novinka! Kaj bo za disciplino? Sprva skoraj nisem mogla do besede. Ka računstvo, slovnica, branje, nemščina, zemljepis... vsa pedagoška in didaktična načela samo na papirju! Mar sem sama sebe varala, ko sem si v šoli domišljala, kako dobra, navdušena in uspešna učiteljica bom! Ni mi pomagalo, ne lepa ne stroga beseda. Morda bi bila pomagala telesna kazen, toda kot vneti pristajinji vzgojnih načel Ellen Keyeve mi še na misel ni prišlo, da bi se zatekala k takim metodam. Čez čas se mi je vendarle nekoliko posrečilo po drugi poti. Začeli smo brati Stritarjevo pesem Turki na Silevici. Takoj sem opazila, da so se nekako umirili in so se kar z zanimanjem poslušali razlago. Turške vojne so jih pretresele; bolj živo ko sem slikala tiste čase, bolj sem se približevala tem neukrotljivim dušam. Ko sem še otroke pritegnila k dramatičnemu branju, so tudi sami začutili nove sposobnosti. Kmalu smo si bili prijatelji — in ko sem se po dobrih štirih mesecih posvajala, je bila ločitev težka njim in meni. Rada bi še bila med njimi, temi sedaj tako vdanimi in krotimi 64 dečkimi in dečkimi!

NOGOMET

Danes se bosta na San Siru v Milano srečali enajstletniki Milana in Celticia iz Škotske v četrtfinalu tekmovalca za pokal evropskih prvakov. To bo prva tekma med obema ekipama.

V tekmovalcu za Pokal pokalnih prvakov bo danes popoldne Torino igral s Slovanom (ČSSR).

LESTVICA ZA «POKAL KURIKALLA»

1. Italija 79,08 točk
2. Nemčija 201,98
3. Jugoslavija 384,58
4. Avstrija 468,69
5. Francija 490,19
6. Švica 563,17.